

Párizs első csatornarendszere az 1200-as években létesült: a macskaköves utcák közepén nyitott vályúkból folyt le a víz. Az első föld alatti csatornát 1370-ben építették a Rue Montmartre alatt, és a Szajna mellékfolyójába engedték az elhasznált vizet és a csapadékot. A csatornák a következő 400 évben csak lassan bővültek.

Párizst a középkorban is a világ fővárosának tartották. A Napkirály, XIV. Lajos uralkodása (1643–1715) idején, zegzugos kanyargós kis utcácskákban 25 ezer, többnyire 1-2 emeletes manzárdszobás házban zsúfolódott össze az akkor már félmilliót kitevő lakosság. A házak várostervezés nélkül épültek.

A víz biztosítása a háztartásokban a nők feladata volt. A kutakat magánemberek birtokolták, akiknek fizetni kellett az onnan edényekben elszállított vízért. Akinek erre nem tellett, a Szajnából merhetett ingyen vizet.

Az utcákból, kis csatornákon a szeméttel együtt folyt be a folyóba és mellékágaiba az esővíz és a szennyvíz. Gyakran bűzlött a folyó, mert a kisebb vízhozam az öntisztulást nem tette lehetővé.

A versaillesi palotában tízezer alkalmazottra két ilyen illemhely jutott.

Aki nem jutott hozzá, szégyenérzet nélkül a szabadban végezte dolgát. A Napkirály is tárgyalásai közben, mások előtt könnyített magán, ha rá jött a szükség. A hölgyek még a templomba is magukkal vitték szépen díszített éjjeliedényüket.

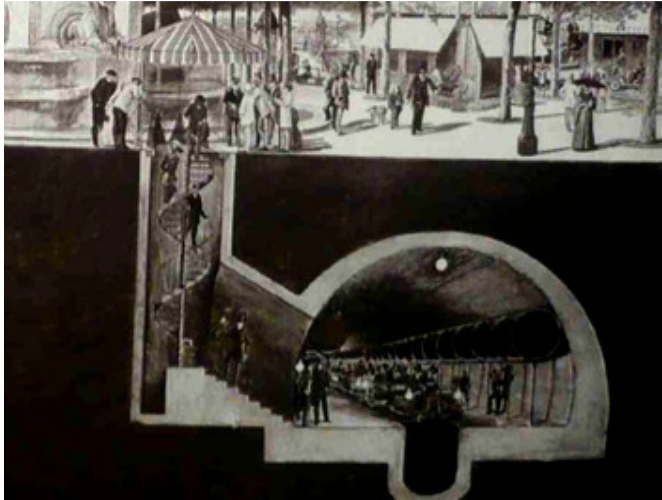
A XVIII – XIX. században a közegészségügy megjelenésével egyre nagyobb lett az igény egy korszerűbb csapadék - és szennyvízelvezetésre. Ekkor már előírták és szabályozták a pöcegödrök ásását, burkolását és a benne lévő anyag gyakori kiürítését. A lakosság azzal ezt igyekezett ezt kijátszani, hogy az emésztögödrökbe lyukakat vájtak, ezzel segítve a szennyezett folyadék talajba szívágását.

Bonaparte Napoleon 1805-ben **Pierre Emanuel Bruneseau** mérnököt bízta meg 293 km új csatorna építésével.

A XIX. század közepén Párizst teljesen átformálták, átépítették. **Eugéne Hausmann** báró irányításával a szűk utcákat megszüntették, a házakat lerombolták. Új épületekkel világvárost terveztek és alkottak suárutakkal. A városépítés a felszín alatti csatornarendszer kiépítésével kezdődött. A megtervezett utcák alatt először a csatornákat létesítették, csak ezután épülhettek a felszínen a házak. A föld alatt utcatáblák és házszámok láthatók, csakúgy, mint fent a házak falán. Párizs nagy részén a csatornák bejárhatók úgy, ahogy Victor Hugo Nyomorultak című regényében Jean Valjean cipeli Mariust.

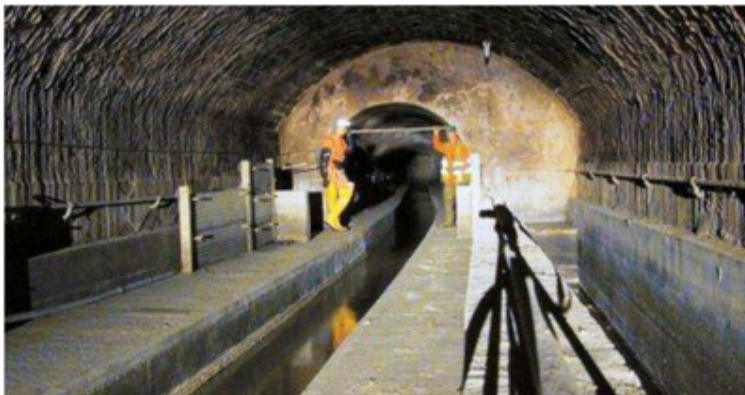
1878-ban 580 km volt, ma 2100 km hosszú a csatornahálózat a külvárosok nélküli Párizsban.

Ezt a fajta csatornakialakítást nevezik párizsi szelvénynek

Ilyen lett Párizs a nagy átépítés után

Az Eiffel torony egyik oldalában a Pont de Alma közelében létesült a **Musée des Egouts de Paris**, a föld alatti csatornamúzeum.

Bejárhatók itt a működő csatornák; megismerhetik a látogatók az építés fázisait, történetét; megtekinthetők a műtárgyak és a rendszer működésével, tisztításával kapcsolatos korabeli műszaki érdekességek.

A múzeum címe:

Face Au 93 Quai d'Orsay, 75007 Paris

<https://en.parisinfo.com/paris-museum-monument/71499/Musee-des-egouts-de-Paris>